

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/2889/2024.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.I.20.690/2023/9. számú részitélete alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Bíró J. Judit ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszában a Kúria Pfv.I.20.690/2023/9. számú részitélete alaptörvényellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint az általa támadott döntés sérti az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tulajdonhoz való jogát, emellett hivatkozott az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmére.
- [2] 2. Az ügyben eljáró bíróságok által megállapított tényállás szerint az ügy lényege a következőképp foglalható össze.
- [3] Az indítványozó (az alapügy felperese) az általa árverés útján megszerzett ingatlant a vételár megfizetésétől és tulajdonjoga egyidejű bejegyzésétől számított két éven keresztül nem tudta használni, hasznosítani, mert abból a perbeli alperesek nem költöztek ki. Az indítványozó az alperesek jogellenes magatartására hivatkozva indított pert, elsődlegesen szerződésen kívül okozott kár megtérítése címén az általa már bérbe adott, de a birtokbavételben akadályozott bérlők által meg nem fizetett bérleti díj megfizetése, másodlagosan használati díj megfizetése iránt. Az elsőfokon eljáró Pesti Központi Kerületi Bíróság a 21.P.85.796/2022/13. számú határozatában a keresetet elutasította. A másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék 41.Pf.636.945/2022/6. szám alatt közbenső ítéletet hozott, az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatva a jogalap vonatkozásában. A közbenső ítéletben megállapította az alperesek kártérítési felelősségét azon kár tekintetében, amely abból eredt, hogy az indítványozó által árverés útján megszerzett ingatlant nem adták át részére. A

követelés összegére nézve további tárgyalás céljából a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak az iratokat visszaküldte. A másodfokú ítélettel szemben az alperesek felülvizsgálati kérelmet, míg az indítványozó csatlakozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A csatlakozó felülvizsgálati kérelmet a Kúria visszautasította, míg az alperesek felülvizsgálati kérelmére Pfv.I.20.690/2023/9. számon részítéletet hozott, amelyben a jogerős közbenső ítéletet hatályon kívül helyezte, az indítványozó elsődleges (kártérítés iránti) kereset tekintetében az elsőfokú bíróság elutasító ítéletét hagyta helyben, a másodlagos (használati díj) iránti keresete vonatkozásában a másodfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. A Kúria megállapította, hogy a jogerős közbenső ítélet jogszabálysértő, mert a perbeli alpereseknek nem volt átadási kötelezettségük, mivel a végrehajtó az ingatlan átadása iránt nem intézkedett. Indokolásában felhívta a 2021. évi XCIX. törvény (veszélyhelyzeti átmeneti törvény) kiürítési moratóriumra vonatkozó rendelkezéseit, amely alapján az alperesek az ingatlant jogszerűen használhatták, hasznosíthatták, hasznait szedhették, és a tulajdonos indítványozó ebből származó kárát nem kötelesek megfizetni.

- [4] 3. A Kúria döntésével szemben az indítványozó az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés korlátozza a tulajdonosi jogait, nem felel meg továbbá az Alaptörvény tulajdonhoz való jogról, illetve az alapjogok korlátozásáról szóló rendelkezéseinek.
- [5] Az indítványozó véleménye szerint alaptörvény-ellenes az, hogy a tulajdonában álló ingatlant a perbeli alperesek használhatják, hasznosíthatják. Tartalmilag az indítványozó a Kúriának azt az álláspontját sérelmezi, amely szerint a végrehajtási eljárásban megszűnik az adós önkéntes teljesítési kötelezettsége, és csak akkor köteles teljesíteni, ha vele szemben kényszerintézkedésre kerül sor. Erre tekintettel az indítványozó álláspontja szerint a támadott döntés ellentétes az Alaptörvény tulajdonhoz való jogot védő XIII. cikkével.
- [6] Az indítvány hivatkozik az Alaptörvény XXVIII. és 28. cikkeinek rendelkezésére is, arra vonatkozóan azonban nem tartalmaz alkotmányjogi érvelést, hogy a támadott döntés mennyiben ellentétes a tisztességes eljáráshoz való joggal, illetve a bíróságoknak azzal a kötelezettségével, hogy a jogszabályokat az Alaptörvény szellemében értelmezzék.
- [7] 4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 50. § (1) bekezdése, valamint az Ügyrend 5. § (1) bekezdése alapján jelen ügyben tanácsban jár el. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról dönt, ennek során a tanács megvizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26-27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29-31. § szerinti

feltételeket. Az Abtv. 56. § (3) bekezdése alapján befogadás visszautasítása esetén az Alkotmánybíróság rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.

- [8] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] 4.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján az „alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés *a*) az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és *b*) az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva”.
- [10] Az indítványozó saját ügyében jár el, megjelölte az indítványozói jogosultságát, valamint az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést [Abtv. 51. § (1) bekezdés], az Abtv. 27. §-ában foglalt hatáskörben kérve az Alkotmánybíróság eljárását. Az Abtv. 30. § (1) bekezdéséből következően az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet benyújtani. Az indítványozó számára a támadott döntést 2024. május 15-én kézbesítették jogi képviselője útján, az alkotmányjogi panaszt pedig 2024. július 12-én – határidőben – nyújtotta be.
- [11] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése rögzíti, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, melynek részleteit az (1a) és (1b) bekezdések szabályozzák.
- [12] Az indítványozó megjelölte az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírói döntést [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *c*) pont] és az Alaptörvény sérelmet szenvedett rendelkezéseit [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *d*) pont]. További feltétel, hogy az indítvány részletes indokolást tartalmazzon, kifejtve az Alaptörvényben foglalt jog sérelmének mibenlétét [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) pont]. Mivel ez utóbbi feltételnek az Alaptörvény XXVIII. cikkére utaló indítványi elem nem felel meg, az Alkotmánybíróság a vizsgálatát a tulajdonhoz való jog sérelmére korlátozta.
- [13] Az indítványozó kifejezetten kérte a vonatkozó bírói döntés megsemmisítését [Abtv. 52. § (1b) bekezdés *f*) pont].
- [14] Megállapítható az is, hogy a támadott döntéssel szemben nem állt további jogorvoslat az indítványozó rendelkezésére.
- [15] 4.2. Az Abtv. 29. §-ában meghatározottak szerint az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {erről elsőként lásd: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]}.

- [16] Az indítványozó a tulajdonhoz való jogának a sérelmét abban látta, hogy a Kúria döntése tartalmilag elvonta tőle a tulajdonosi részjogosítványokat; a tulajdontárgy hasznosítását és hasznainak szedését. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az alkotmányos tulajdonvédelem köre nem szükségképpen követi a polgári jogi fogalmakat, és nem azonosítható az absztrakt polgári jogi tulajdon védelmével {3121/2014. (IV. 24.) AB határozat, Indokolás [32]}. A tulajdonhoz való jog alapjogként az állammal szemben garantál olyan közjogi igényt, amely alapján az állam [főszabály szerint] köteles tartózkodni az alapjog alanyának tulajdonosi pozíciójába történő behatástól {3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [47]}. A fentiekre tekintettel a Polgári Törvénykönyv tulajdonosi jogokra vonatkozó, esetlegesen téves értelmezése nem veti fel azt, hogy a támadott döntés eleve sértené a tulajdonhoz való jogot. Az alkotmánybírósági gyakorlat következetesen különbséget tett a (polgári jogi) tulajdonjog és a tulajdonhoz való (alkotmányos) alapjogot, és az előbbinek a sérelme nem veti fel az utóbbinak a sérelmét.
- [17] 5. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést. Erre tekintettel nem felel meg az Abtv. 29. §-ában rögzített követelménynek, ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontjai alapján visszautasította.

Budapest, 2025. február 18.

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Handó Tündes. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró